

DESIGN VILÁGNAP 2018: DESIGN ÉS EGÉSZSÉG

Designterápia
– Ünnepeljük együtt
a Design Világnapját!

Június 28.
Bálna Budapest,
1. emelet

WORTH

Welcome/Hello

WORTH Nagykövet

**Nemzeti Divat Magyarország Egyesület Magyarország és a Globális Fenntartható Divathét elnöke
A FASHION REVOLUTION Magyarország koordinátora**

Mányiné dr.Walek Gabriella:

Fenntartható Divat

A fenntartható divatot sokféleképpen határozhatjuk meg....

Carlo Petrini, founder of the Slow Food Movement, "How did we end up in an era when we have to define and certify things that should be normal?"

De mikor jutunk el odáig, amikor ezt már nem kell definiálni, mert ez lesz a normális (és mértékadó)?

„How do you define *sustainable* fashion? The truth is, you can't. Or at least not in a few sentences. Words such as ethical, sustainable or ecological fashion have been so over used that they create more confusion than certainties.”

Livia Firth is creative director of [Eco-Age](#) and founder of [The Green Carpet Challenge](#),

Csak a profit a lényeg a divatiparban (is)?

The collapsed Rana Plaza building in Dhaka, Bangladesh.
Photograph: Anadolu Agency/Getty Images

Az emberi élet, egészség kevésbé fontos?

A globális ruházati iparág értéke **3 billió** dollár
Az olajipar és a mezőgazdaság után a 3.legszenyezőbb iparág

Kb.80 milliárd ruházati termék kerül ki a gyárakból minden évben
A ruházati termékek évenkénti vásárlása 1,5 tonna káros CO2 kibocsátást eredményez,
(ez kb.6.000 gépkocsinál mért adattal egyenlő)

**ON APRIL 24TH, 2013
THE FAST FASHION FACTORY
RANA PLAZA
COLLAPSED AND
KILLED 1,138 PEOPLE.**

Általános adatok

Népesség: 7260.7 mio

Munkaerő: 3384.1 mio

Munkanélküliségi ráta: 5.8%

Egy főre jutó GDP(PPP): 16300 dollár

A divatipar termelési értéke: 3000 milliárd dollár, a világ összes GDP-jének 2 %-a

Luxus cikkek kiskereskedelmi forgalma: 339.4 milliárd dollár

Férfi ruházati cikkek forgalma: 402 milliárd dollár

Női ruházati cikkek forgalma: 621 milliárd dollár

Esküvői ruházati cikkek forgalma: 57 milliárd dollár

Gyermek ruházati cikkek forgalma: 186 milliárd dollár

Sport lábbelik forgalma: 90.4 milliárd dollár

A Textil- és ruházati iparban foglalkoztattok száma kb. 60 mio fő

Egy farmernadrág előállításához átlagosan 7000 liter víz kell, ennyi vizet egy ember 5-6 év alatt iszik meg

Évente 2 milliárd farmernadrág készül a világon

Az ipari víz szennyezés 20%-át textiliák kezelése és festése okozza

Mit jelent a fenntarthatóság a divatban?

A 21. század egyik legfontosabb jelszava a fenntarthatóság, és ebből a trendből a divat sem maradhat ki.

Az Etikus Divat Fórum nevű szervezet 10 pontban foglalta össze, mik az etikus, illetve fenntartható divat fő alapelvei.

- Ellenzi a gyors, olcsó divatot és a divattal kapcsolatos fogyasztás káros szokásait (fast fashion)
- Megvédi az igazságos béreket, a megfelelő munkakörülményeket és a munkások jogait.
- Támogatja a fenntartható megélhetést. (Fashion Revolution – **átláthatóság**, méltányosság, emberi jogok a divatiparban – Transparency Index - közel 150 divatcég besorolása - Chanel például a napokban jelentette meg a beszámolóját: REPORT TO SOCIETY címmel
- Foglalkozik a mérgező rovarirtó szerek és vegyi anyagok használatával (Greenpeace kampányok – fekete lista – a textilgyártás a textil kikészítés, festés és színezés során rengeteg káros vegyi anyagot használ, ezek mérséklése fontos feladat (lenne).

„**Transparency** is key if we want to demand change. We need to ask brands to come clean about wages, workplace safety, environmental policy, the use of polyester and textile recycling; and demand for high quality, durable clothes from brands instead of cheap throw-away fashion” – FR

- Környezetbarát anyagokat és összetevőket fejleszt ki és használ.

Az elmúlt években nagy súlyt kapott a fenntartható szálanyagok, fonalak gyártása. **Recycled Polyester.** PE használata a sport ruházatban még mindig jelentős, ennek újrahasznosítása pld. PET palackok felhasználásával is lehetséges.

Recycled Polyamid (PA - alsóruházat, harisnyagyártásban, felsőruházatban jellemző)

A szintetikus anyagok, mint a nylon, polyester újrahasznosítása fontos, hogy egy ténylegesen körforgásos, restorative/visszaállítható rendszert hozzunk létre az alapanyagok területén is. Ilyen pld.a regenerált Nylon - **ECONYL®**

Viscose (évente 150 millió fát vágnak ki alapanyagra) – LYOCELL (TENCEL™ pld.eukaliptusz fából). **Tencel:**1 acre terület (kb.4.000 m²) = 1 tonna Tencel, a pamut 5x akkora földterületet igényel, mint amennyit a Tencel előállításához.

A Viscose új generációja már újrahasznosított cellulóz fonalakból készül.

Organikus, bio anyagok használata: len, kender, ramie (hócsalán), bio-pamut, „peace”-selyem stb.

Fontos ökológiai szempont, hogy biológiailag mennyire lebomlóak az anyagok.

- Minimalizálja a vízfogyasztást (de nem is szennyezi! Évente 8 millió tonna műanyag kerül az óceánokba. Ha ez így folytatódik, 2050-re több műanyag mint hal lesz az óceánokban).

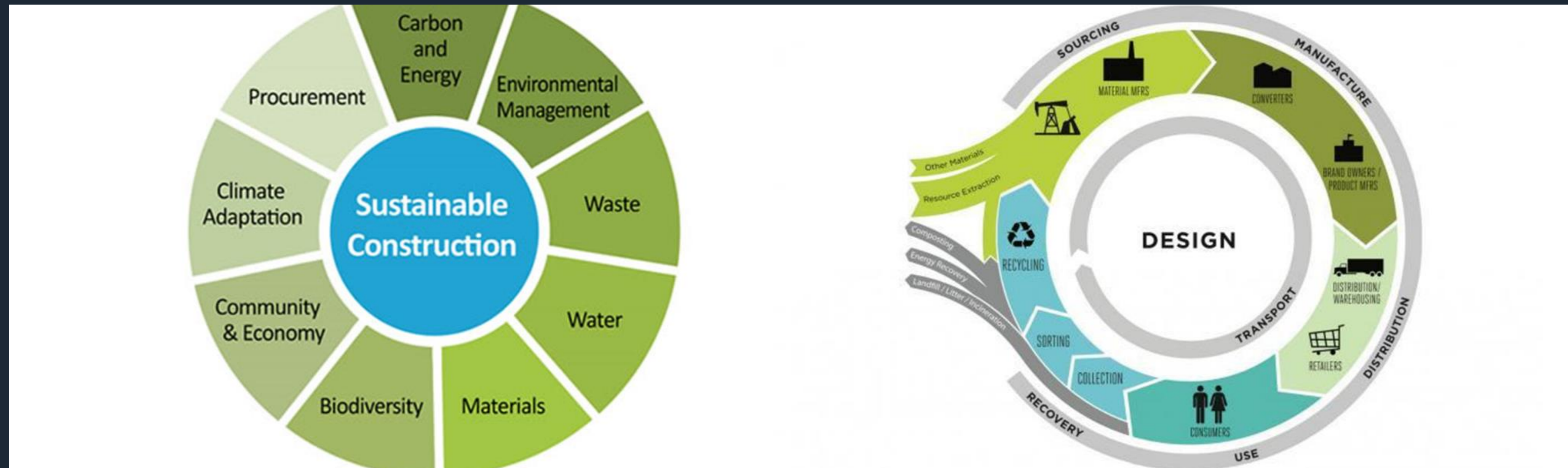
- Reciklál és foglalkozik az energiapazarlással és hatékonysággal
- Kifejleszti és hirdeti a fenntarthatóság alapelveket a divat számára.
- Tréningek és források a tudatosság és a kezdeményezőkézség fokozása érdekében.
- Foglalkozik az állatok jogaival. A vegán tervezők a bőr és szőrme felhasználás ellen vannak és egyre több kutatás folyik a nem állati eredetű bőrszerű anyagok előállítására pld. Pinatex – ananászból, más gyümölcs és növény hulladékokból, gombából **Bolt Threads**, a nevükhöz fűződik az élesztőből készült pókselyemfonal is (Stella Mc Cartney használja). Tartósság szempontjából ezen anyagok nem minden esetben versenyezhetnek az igazi bőrrel, de a kutatások egyre jobb eredményeket hoznak, például a **Modern Meadow** esetében, ahol a tervezés, a biológia és az engineering találkozik. Ha mégis eredeti bőrből vagy állati szőrméből készülnek a ruhák, kiegészítők, fontos tudni, hogy azok milyen eljárással, hol készültek. Több öko tudatos tervező szerint ugyanis többféle u.n.vegán bőr előállítása több környezeti kárt okoz, mint a megfelelően tudatos bőrkikészítés, de a fenti biológiai kutatás eredményei már nem őket igazolják.

Szőrme ellenes luxus márkák:

Versace, John Galliano, Furla, Donna Karan and DKNY, Michael Kors, Gucci, Armani, The Kooples, Hugo Boss, Lacoste, Vivienne Westwood, Ralph Lauren, Tommy Hilfiger, J.Crew, Calvin Klein, Stella McCartney, Kate Spade New York, Alexachung (forrás <https://fashionista.com/>)

Fenntarthatóság/divat összefüggései néhány diagramban

„Circular is the new black! We need a fashion industry based on three principles: clean, fair and good.”

ANTOINETTE GUHL, DEPUTY MAYOR OF PARIS, IN CHARGE OF CIRCULAR ECONOMY

CIRCULAR FASHION – KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGHOZ KAPCSOLÓDVA

„Circular fashion’ can be defined as clothes, shoes or accessories that are designed, sourced, produced and provided with the intention to be used and circulate responsibly and effectively in society for as long as possible in their most valuable form, and hereafter return safely to the biosphere when no longer of human use” (Dr. Anna Brismar, 2017, circularfashion.com)

1: A TERVEZÉS:

Célzott

2: Tartósságra törekszik

3: Forrás hatékony

4: Biológiailag lebontható anyagot használ

5: Reciklikál

6: **A forrás és a gyártás:**
inkább hazai

7: mérgező anyag mentes

8: nagy hatékonyságu

9: „megújulókkal”

10: etikussággal

11: Szerviz biztosítása a hosszú élettartam érdekében

12: **Újra hasznosít, reciklál** vagy komposztálja a maradékot

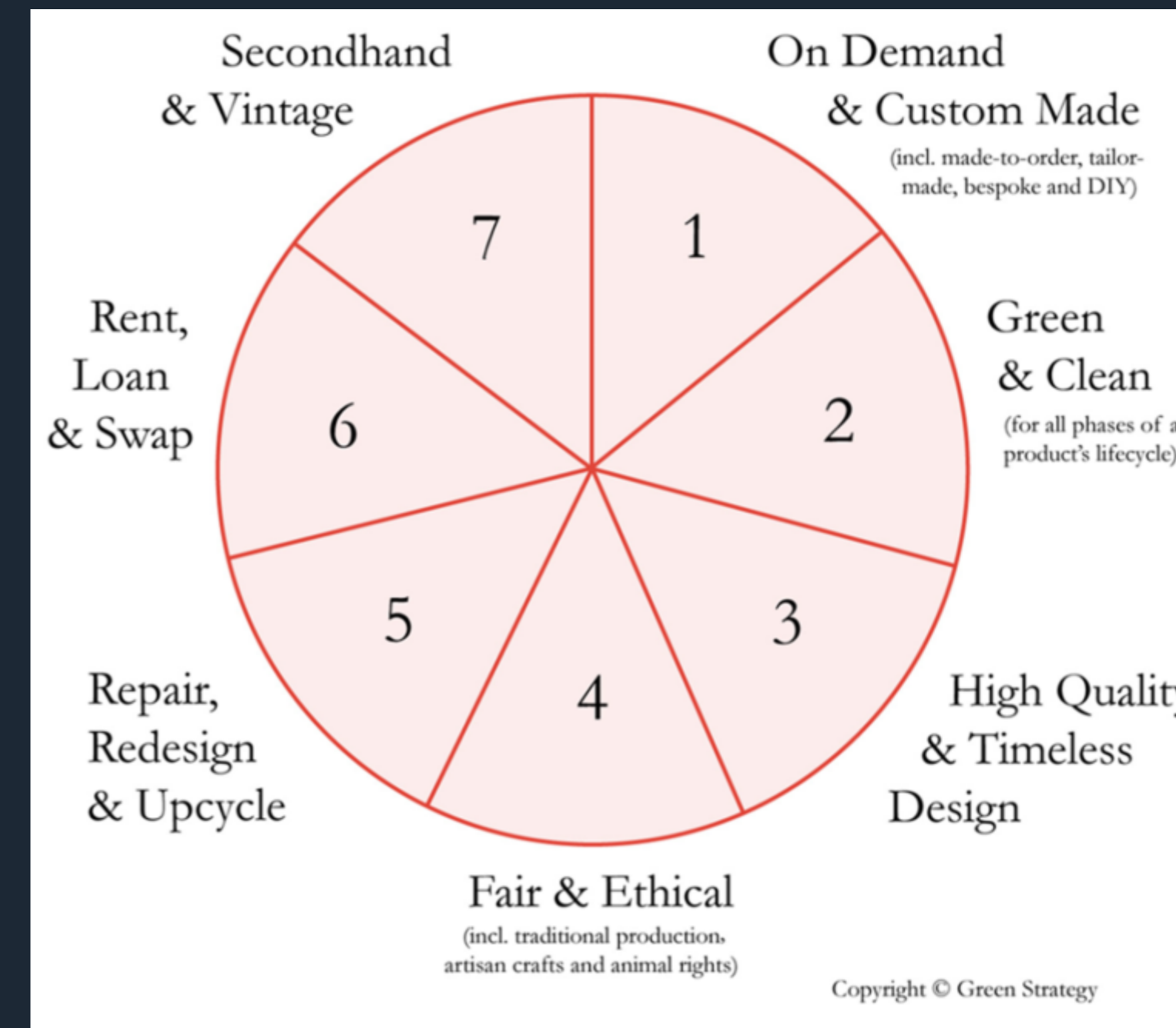
13. Hatékonyan és széles körben együttműködik

(A fentiek elsősorban gyártó szempontjából - kivétel a 12. pont - a következő 3 pont a vásárló szempontjából fontos)

14: A használat, a mosás és a javítás során gondossággal jár el

15: Meggondolja a bérlés, csere, használt ruha vagy az újra tervezés lehetőségeit a helyett, hogy újat vásárolna

16: **Minőséget vásárol mennyiség helyett**

GREENPEACE
ESTIMATES ABOUT
20% OF CLOTHING
NOT TO BE WORN
A SINGLE TIME.

@/# sustainablefashionmatterz

A FENNTARTHATÓ DIVATTAL KAPCSOLATOS FELADATOK

- **Környezetre** ható negatív hatások mérséklése, karbon lábnyom csökkentése: hulladék, vegyszerek, víz és energia csökkentése
- **Társadalmi felelősségvállalás**, a divatipar társadalmi hatására való odafigyelés: fair trade, megfelelő munka körülmények, gyermekmunka tiltás, méltányos bérek
- **A gyártási folyamatok, gyakorlatok javítása**: átláthatóság, recycling lehetőségek, organikus és kevésbé ártalmas folyamatok, anyagok alkalmazása
- **Tradicionális, hagyományegőrző technikák megtartása** (kézművesség)

INNOVÁCIÓ, ÚJ MEGOLDÁSOK KERESÉSE

Zéró hulladék <> Hulladék hegyek
Túltermelés, túlfogyasztás +
gyártásból eredő maradványok, hulladékok

Egy átlagembernek akár 22 db olyan ruhája lehet a szekrényben,
amelyet soha nem hordott.

Évenként 300 millió tonna műanyagot termelnek

A gyártás során egy átlagos ruhadarabnál kb. 15 % is lehet
az anyag veszteség

ECO Designerek a hulladék csökkentés ellen

Zero waste - (még maradvány fonalakat is felhasznál, ügyel a szabásnál
a minimális anyagvesztésre stb)

Waste couture – maradvány anyagok felhasználása pld. gyárak exkluzív
méteráru maradványaiból is (kérdéses, hogy maga az alapanyag
mennyire öko?)

Recycling/upcycling (régie anyagok felhasználása, használt ruhák
újratervezése pld. farmerből, különböző anyagok, műanyag, fém
újrahasznosításával kiegészítők készítése stb.

+ termék életciklusának meghosszabbítására törekvés

It is estimated that **1 million birds** and
100,000 marine animals die each year after
consuming plastic pollution in the ocean.

WORTH
PARTNERSHIP
PROJECT

KREATÍV INNOVATÍV ötletek

megvalósítása

Szélesebb EU-s és
nemzetközi kooperáció,
kapcsolatrendszer kiépítése,

Start-up-ok, inkubátorok,
pályázati és EU projekt
lehetőségek: **WORTH**

< platformok, social media szerepe >

https://www.youtube.com/watch?v=Zsl-FO_HEnU&t=49s

<https://www.youtube.com/watch?v=KK-erwXt1uo>

„RadiciGroup supports also this edition (3rd GSFW) of the event to promote efforts and investments devoted to measuring sustainability in fashion. This with the aim of raising awareness among designers and fashion operators on the importance of backing sustainability strategies with sound, impartial data... **LCA (Life Cycle Assessment, LCA, életciklus elemzés)** can offer any kind of organization a valuable tool to assess environmental impacts.”

#GSFW CÉLKÖZÖNSÉGE

- Öko designerek, fenntartható divat márkák képviselői
- Hazai és külföldi iparvállalatok, gyártók, akik környezettudatos technológiákat használnak és ajánlanak
- Divattal foglalkozó kereskedők
- Magyar és nemzetközi szakmai szervezetek, divathetek képviselői
- Divattal és fenntarthatósággal foglalkozó oktatási intézmények vezetői, kutatók, szakemberek, diákok
- Cégek, vállalkozók, akik tevékenysége vagy a divatiparhoz kapcsolódik vagy/és társadalmi felelősségvállalásként támogatnak ilyen jellegű programokat
- Külföldi és magyar média szakemberek

„Build the best product, cause no unnecessary harm, use business to inspire and implement solutions to the environmental crisis”. Patagonia, California

Nincs alternatívája a fenntartható fejlődésnek

bár még sok cég megvan arról győződve, hogy minél környezettudatosabbá válik, ez annál jobban veszélyezteti a versenyképességét a költségek és addicionális ráfordítások miatt, de ez elől már nem térhetnek ki.

A tervezők, gyártók, a divatipar szereplőinek felelőssége - környezettudatos, holisztikus megközelítés

„We define the quality of our company, in part, by the degree to which we can reduce our impact on the environment. This means more than auditing the materials and methods we use for the products we make. It means taking a holistic approach to all aspects of our business, which includes how we use resources at our buildings and facilities” Patagonia

„Our goal is to create a business that is **restorative and regenerative by design**, striving to incorporate as many circular materials as possible into our collections” Stella Mc Cartney

A FENNTARTHATÓ DIVAT KILÁTÁSAI 2018-ban és azt követően

Három fontos trend figyelhető meg a globális divatiparban az elkövetkező években

- A divatipar vásárlóit már fárasztja a tömeggyártás, a fast fashion hasonló kinézetű divat stílusa, amely uralja ma a piacot. E helyett sokkal személyesebb, magasabb minőségű, u.n.fashion-on-demand termékek iránt nő a kereslet
- Növekedni fog a „circular fashion” népszerűsége
- Új fogalom a „compassionate fashion” – etikus divathoz kapcsolódóan, nagyobb együttérzéssel, a munkásokra, állatokra, a természetre/környezetre (Forrás: Slow Fashion Next 2017.dec.27-i publikációja)

Érdeemes elolvasni ezt a tanulmányt a témához:

A NEW TEXTILES ECONOMY: REDESIGNING FASHION'S FUTURE, Ellen MacArthur Foundation

Tervezőknek néhány hasznos fenntartható alapanyag beszerzési lehetőség:

Sourcebook: <https://sourcebook.eu>

Vivify Textiles: <https://www.vivifytextiles.com>

FR kampány video a tervezőknek:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=3&v=hCOKfTV1svI

Elérhetőségek

WORTH PARTNERSHIP PROJECT

<http://www.worthproject.eu/>

<http://www.worthproject.eu/gabriella-manyi/>

H-1224 Budapest,

Narancsvirág u.8.

www.fashionhungary.com

www.divatliga.hu

<https://www.fashionrevolution.org/europe/hungary/>

EMAIL: info@fashionhungary.com

TEL.: +36-209754901

WORTH
PARTNERSHIP
PROJECT